

Manifest business pravidel

Principy nezávislosti business pravidel

vytvořeno Skupinou pro business pravidla¹, přeloženo PDQM²

Článek 1. Primární požadavky, ne sekundární

- 1.1. Pravidla jsou plnoprávnými požadavky
- 1.2. Pravidla jsou klíčová a samostatná součást business a technologických modelů

Článek 2. Oddělena od procesu, ne jejich součástí

- 2.1. Pravidla jsou explicitním omezením pro rozhodování a/nebo poskytují rozhodování podporu
- 2.2. Pravidla nejsou procesy ani postupy; nesmí v nich být obsažena
- 2.3. Pravidla platí **napříč** procesy a postupy. Pravidlo musí být vyjádřeno jednou konzistentní formou, která je uplatňována v rámci celé relevantní oblasti businessu

Článek 3. Poskytují nezávislé znalosti

- 3.1. Pravidla vyplývají z faktů, fakta staví na konceptech vyjádřených jasnými termíny
- 3.2. Termíny vyjadřují koncept businessu; fakta vytvářejí tvrzení o konceptech; pravidla omezují a podporují fakta
- 3.3. Pravidla musí být explicitní. Pravidla se nevztahují na koncepty nebo fakta
- 3.4. Pravidla jsou základem toho, co business ví o sobě samém, jsou základem know-how o businessu
- 3.5. Pravidla musí být udržována, chráněna a řízena

Článek 4. Deklarativní, ne procedurální

- 4.1. Pravidla musí být vyjádřena deklarativně a v přirozeném jazyce přístupném čtenářům z businessu
- 4.2. Jestliže něco nemůže být vyjádřeno, není to pravidlo
- 4.3. Skupina formulací je deklarativní pouze pokud v sobě neobsahuje implicitní seřídění
- 4.4. Každé formulace, které vyžadují jiné prvky než termíny a fakta implikují předpoklady o implementaci systému.

- 4.5. Pravidla jsou oddělena od jakýchkoli prostředků, které je vynucují. Pravidla a vynucovací prostředky jsou samostatné elementy
- 4.6. Pravidla musí být definována nezávisle na odpovědnosti, *kdo, kde kdy* nebo *jak* je vynucuje
- 4.7. Výjimky z pravidel jsou popsány jako samostatná pravidla

Článek 5. Dobré formulace, ne ad-hoc

- 5.1. Pravidla musí být vyjádřena tak, aby jejich správnost mohla být lidmi z businessu ověřena (validována)
- 5.2. Business pravidla musí být popsána tak, aby jejich vzájemná konzistence mohla být verifikována
- 5.3. Formální logika (např. predikátová) je základem pro dobře formulované vyjádření pravidel v business pojmech, stejně tak jako zadáním pro technologii, která pravidla implementuje

Článek 6. Architektura pravidel, ne nepřímá implementace

- 6.1. Aplikace business pravidel je záměrně vytvářena tak, aby mohla být pravidla kontinuálně měněna. Platforma, které pravidla implementuje, musí kontinuální změny umožňovat
- 6.2. Vykonávání pravidel přímo – např. v business rule engine – je lepší implementací, než přepis pravidel do procedurální formy
- 6.3. Nástroj vyhodnocující business pravidlo musí být vždy schopen podat zdůvodnění, jak dospěl k rozhodnutí nebo proč vykonal určitou akci
- 6.4. Pravidla vyplývají z pravdivých hodnot. Uživatel se nezabývá tím, jak jsou pravdivé hodnoty zjištěny a spravovány
- 6.5. Vztah mezi událostmi a pravidly je obecně n-ární (M:N)

Článek 7. Procesy řízené pravidly, ne programování postavené na výjimkách

- 7.1. Pravidla vytvářejí rozhraní mezi přípustnou a

¹ www.businessrulesgroup.org; překlad odpovídá verzi 2.0 z listopadu 2003.

² www.pdqm.cz

nepřípustnou činností

- 7.2. Pravidla často vyžadují speciální opatření, když je zjištěno překročení pravidel. Tyto opatření vykonávaná po zjištění překročení jsou chápána stejně, jako jakékoli jiné aktivity
- 7.3. Aby byla zajištěna maximální soudržnost a znovupoužitelnost, opatření řešící situaci po překročení pravidel musí být odděleny od opatření pro akceptovatelné činnosti

Článek 8. Příčiny v businessu, ne v technologiích

- 8.1. Pravidla vyjadřují praxi businessu a návod pro něj; jsou proto určována business cíli a kritérii a zohledňují různé vlivy, které na business působí
- 8.2. Pravidla business vždy něco stojí
- 8.3. Cena na vymáhání pravidel musí být vyvážena business riziky, před kterými chrání a business příležitostmi, které mohou kvůli pravidlům uniknout
- 8.4. Není lepší mít „více pravidel“, ale mít „dobrá pravidla“
- 8.5. Efektivní systém je postaven na malém počtu pravidel. Později mohou být přidána další omezující pravidla a tak učinit systém chytřejším.

Článek 9. Od a pro business lidi, ne od IT lidí

- 9.1. Business pravidla musí přicházet od zkušených lidí z businessu
- 9.2. Business lidé potřebují nástroje, které jim umožní business pravidla formulovat, ověřovat a řídit
- 9.3. Business lidé musí mít pravidla, která jim umožní verifikovat vzájemnou konzistenci business pravidel

Článek 10. Řídit business logiku, ne hardwarové nebo softwarové technologie

- 10.1. Business pravidla jsou živým business aktivem
- 10.2. Z dlouhodobého hlediska jsou business pravidla důležitější než technologické (HW/SW) platformy
- 10.3. Business pravidla musí být organizována a ukládána tak, aby mohla být snadno přenesena do nové technologické platformy
- 10.4. Pravidla a schopnost je efektivně měnit, jsou základem pro zlepšování schopnosti businessu se měnit a přizpůsobovat